

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE ORGANIZACJI PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

- SZTAB KRYZYSOWY POMORSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW -

Gdańsk, 26 marca 2020 roku

**Panie/ Panowie Posłowie Sejmu RP
reprezentujący wyborców z województwa
pomorskiego**

**Panowie Senatorowie RP reprezentujący
wyborców z województwa pomorskiego**

**Pan Adam Abramowicz, Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców**

Pan Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski

**Pan Mieczysław Struk, Marszałek Województwa
Pomorskiego**

**Panie/ Panowie Starostowie Powiatów
województwa pomorskiego**

**Panie/ Panowie Prezydenci Miast,
Burmistrzowie Miast i Gmin, Wójtowie Gmin
województwa pomorskiego**

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu reprezentowanych przez nas organizacji pracodawców z województwa pomorskiego i kierując się odpowiedzialnością za zdrowie i bezpieczeństwo pomorskich przedsiębiorców, pracodawców i pracowników, przekazujemy niniejsze, trzecie i uaktualnione, wspólne oświadczenie. Ponawiamy apel o podjęcie w trybie pilnym działań mających na celu wsparcie i ochronę mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw przed negatywnymi skutkami wynikającymi z zaistniałej i dynamicznie pogarszającej się sytuacji związanej z zagrożeniem koronawirusem (COVID-19). Apelujemy również, aby przy planowaniu działań i podejmowaniu decyzji, wysłuchać głosu samych zainteresowanych – czyli organizacji pracodawców – i uwzględnić przekazywane przez nich postulaty, z wykorzystaniem także współpracy w ramach takich gremiów jak Rada Dialogu Społecznego.

Nadal każdego dnia odbieramy mnóstwo niepokojących sygnałów od pracodawców z terenu całego województwa. Wiele firm stoi w obliczu poważnego kryzysu, czy nawet perspektywy rychłej likwidacji. Z trudnościami w prowadzeniu działalności gospodarczej borykają się zarówno duże i średnie przedsiębiorstwa, jak i te małe i mikro. Z ogromnymi wyzwaniami mierzą się firmy rodzinne, firmy w branżach rzemieślniczych, także w zawodach ginących. Zwracamy uwagę na katastrofalną sytuację zamkniętych obecnie niepublicznych jednostek opiekuńczych i oświatowych, należących prawie w całości do sektora MŚP a opierających się w wielu gminach nie na dotacjach, ale często wyłącznie na wpłatach od rodziców. Oczekując pomocy ze strony rządu, wskazać należy, że zapaść tego sektora spowoduje także wielkie straty społeczne, uderzając w możliwości zawodowe rodziców. To realne problemy, które są już tu i teraz, i każdego dnia narastają.

Jednocześnie pragniemy zaznaczyć, że przedsiębiorcy podejmują wiele działań w celu dostosowania się do aktualnych wyzwań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w szczególnych warunkach stanu zagrożenia epidemiologicznego. Dokładają starań, aby utrzymać zatrudnienie, aby zapewnić bezpieczeństwo pracownikom i klientom. Wdrażają dodatkowe środki ochrony, ponosząc tym samym znaczące dodatkowe koszty działalności. Wielu przedsiębiorców angażuje się także społecznie, wspierając działania służb ochrony zdrowia czy niosąc pomoc osobom z grupy podwyższonego ryzyka. Jesteśmy przedsiębiorcami, ale przede wszystkim jesteśmy ludźmi, obywatelami, mieszkańcami Pomorza.

Przedstawiony przez Rząd RP pakiet rozwiązań pod nazwą „tarcza antykryzysowa” przyjmujemy z ostrożnym optymizmem, jednocześnie oceniając zaproponowane działania jako niewystarczające, nieuwzględniające wielu istotnych postulatów zgłaszanych przez organizacje pracodawców. Oczekując przełożenia zapowiedzi na konkretne zapisy legislacyjne wskazujemy, że rozwiązania skierowane do przedsiębiorców muszą być przyjęte w formie prostych sformułowań i dostępnych, uproszczonych procedur. Biurokratyzacja kwalifikacji przedsiębiorców do korzystania z poszczególnych instrumentów wsparcia, dodatkowo obciążona aktualnymi utrudnieniami w kontakcie z urzędami, może spowodować niebezpieczne przesunięcia czasowe w zakresie ich wdrożenia, a w efekcie jeszcze pogorszenie sytuacji przedsiębiorców oczekujących na wsparcie. Czas jest czynnikiem absolutnie krytycznym. Zaznaczyć trzeba, że w trudnej, często kryzysowej sytuacji znalazły się firmy

zarówno mikro i małe, jak i średnie oraz duże. Dlatego uważamy, że propozycje „tarczy” nie stanowią oferty wsparcia i ochrony równorzędnie traktującej przedsiębiorców różnej wielkości w sytuacji kryzysowej, np. porównując instrumenty dedykowane mikroprzedsiębiorcy zatrudniającemu 9 osób a instrumenty dla małego przedsiębiorcy zatrudniającego 11 osób. Wskazujemy także, że oferowana pomoc nie powinna wchodzić w zakres pomocy *de minimis* z uwagi na fakt, iż takie rozwiązanie wyłączy właściwie wszystkich dużych i średnich przedsiębiorców. Ponadto zwracamy uwagę, że zdecydowanie wskazane również jest czasowe przejście przez państwo płatności składek ZUS i to ni tylko dla mikroprzedsiębiorców w trudnej sytuacji. W obliczu spodziewanego zaostrzenia warunków udzielenia kredytów i pożyczek, apelujemy także o wsparcie w zakresie uruchomienia łatwo dostępnych instrumentów kredytowych/pożyczkowych, umożliwiających przedsiębiorcom w najtrudniejszej sytuacji utrzymanie płynności finansowej. Mając na względzie prognozy długofalowych negatywnych oddziaływań aktualnego kryzysu, stoimy także na stanowisku, że plan działań rządu powinien mieć wyraźnie wskazaną perspektywę czasową z uwzględnieniem instrumentów stosowanych w krótkim okresie, ale także i w długim.

Przedsiębiorcy, którzy mierzą się z trudnościami związanymi z ogłoszeniem przymusowej kwarantanny całej załogi, czy nakazu wstrzymania działalności firmy produkcyjnej lub usługowej, muszą mieć zapewnione wsparcie w zakresie wypłacania wynagrodzeń dla pracowników poprzez pokrycie kosztów tych wynagrodzeń ze środków rządowych w wysokości co najmniej 50% oraz udzielenie im rekompensaty za poniesione straty i ochrony przed ewentualnymi roszczeniami osób trzecich. Wniosek o dofinansowanie przez Skarb Państwa wynagrodzenia pracowników powinien być rozpatrywany na podstawie bieżących danych posiadanych przez ZUS i Urzędy Skarbowe dotyczących podmiotu wnioskującego, bez konieczności uzupełniania wniosku o dane wrażliwe dotyczące właścicieli i akcjonariatu. Ponadto warunek niezalegania w regulowaniu składek, zobowiązań podatkowych itd. przy kwalifikacji do dopłat do wynagrodzenia pracowników powinien być ograniczony lub zniesiony. Uregulowania wymagają kwestie związane z ochroną miejsc pracy, zwłaszcza w przypadku firm zmuszonych do przestojów czy obniżonego wymiaru pracy. Niepokoi nas propozycja, aby środki w przypadku przestoju były wypłacane według kolejności wpływów do wyczerpania zapasów, bowiem nie stanowi to żadnej gwarancji faktycznego uzyskania tych środków przez przedsiębiorców, zwłaszcza tych w największej potrzebie. W

przypadku niezdolności do pracy w wyniku wydania decyzji przez właściwe organy, pracodawca nie powinien być zobowiązany do wypłaty wynagrodzenia, zaś w takim przypadku pracownikowi należeć się będzie zasiłek chorobowy już od 1-go dnia nieobecności. Jeśli nieobecności spowodowane są koniecznością sprawowania opieki nad dzieckiem pracownikom powinien przysługiwać dodatkowy zasiłek opiekuńczy do 30 dni w przypadku opieki nad dzieckiem do lat 15. Doprecyzowania wymagają przepisy dotyczące zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego, z uwzględnieniem obligatoryjnego charakteru oraz zasad refundacji wynagrodzenia. Należy też dopilnować aby weszły w życie deklarowane rozwiązania dotyczące przedłużenia wiz dla pracowników ze Wschodu bez konieczności wyjazdu do kraju pochodzenia. Wskazujemy także na pilną potrzebę uregulowania kwestii zagrożenia rozprzestrzeniania się koronawirusa z udziałem kierowców transportujących towary z innych krajów do Polski i dalej. Ta grupa zawodowa jest szczególnie narażona na zakażenia i przy braku odpowiedniego systemu kontroli stanu zdrowia może to stanowić istotny czynnik zwiększający ryzyko rozprzestrzeniania COVID-19, jednocześnie wpływający na pogorszenie funkcjonowania łańcucha dostaw.

Konieczne jest wdrożenie instrumentów finansowych dla firm, w tym wsparcia finansowego w postaci: ułatwionego dostępu do preferencyjnych kredytów i pożyczek, uruchomienia pakietu nieoprocentowanych kredytów obrotowych, przełożenia bądź odroczenia spłaty rat leasingowych oraz wsparcia zdolności kredytowej przez zapewnienie gwarancji kredytowych. Preferencje kredytowe powinny dotyczyć w szczególności dostępu do taniego kredytu lub pożyczki: uproszczonej, przyspieszonej procedury pożyczkowej/kredytowej oraz obniżenia restrykcji w zakresie zabezpieczenia, a także obniżonego oprocentowania i opóźnienia terminu spłaty. Przesunięcie spłaty rat kredytu powinno być możliwe zarówno dla przedsiębiorców jak i pracowników. Apelujemy też o uruchomienie interwencyjnych produktów wsparcia finansowego w ramach Pomorskiego Funduszu Rozwoju w zakresie wsparcia pomostowego, związanego z płynnością firm i ich zdolnością do obsługi zobowiązań w okresie co najmniej 12 najbliższych miesięcy. Należy także uruchomić specjalne fundusze wsparcia, szczególnie dla małych i mikro firm, najbardziej dotkniętych kryzysem.

Oczekujemy od władz szczebla samorządowego zaniechania poboru opłat lokalnych i podatków, wprowadzenia obniżek, wydłużenia terminów regulowania, czy też w uzasadnionych przypadkach umorzenia, w okresie przejściowym stawek czynszu najmu w lokalach wynajmowanych przedsiębiorcom przez gminy. Z zadowoleniem przyjmujemy informacje, że kolejne gminy wprowadzają już pewne działania w tym obszarze. Jednocześnie w przypadku zwolnienia z opłat ze strony samorządów dla obiektów prywatnych prowadzących działalność związaną z wynajmowaniem powierzchni innym podmiotom należy zwrócić uwagę, aby część tych zwolnień została przeniesiona na czynsze najmu w danym obiekcie tak, aby pomoc objęła nie jeden podmiot, ale również te znajdujące się na jego terenie. Uważamy też, że gminy wprowadzające ww. rozwiązania wspierające przedsiębiorców powinny mieć zapewnioną rekompensatę z budżetu państwa, z tytułu umniejszenia przychodów do budżetu gminnego. Gminy powinny także odroczyć wejście w życie pełnych zapisów uchwał krajobrazowych, tak aby wydłużyć okres przejściowy i dać przedsiębiorcom czas na wdrożenie dostosowań, jednocześnie zawieszając wymierzanie kar za niedostosowanie się do już obowiązujących wymogów uchwały. Wskazujemy także na problem, jaki został wywołany ograniczeniem rozkładów jazdy środków transportu publicznego, co spowodowało powszechne obawy pracowników o podróż do pracy tymi środkami. Dlatego apelujemy o dostosowanie bieżącego systemu pasażerskiego transportu zbiorowego do aktualnych potrzeb z uwzględnieniem wszelkich środków bezpieczeństwa i ochrony pasażerów.

Ponadto w celu poprawy płynności finansowej przedsiębiorców apelujemy o odsunięcie w czasie nowych obowiązków, takich jak wprowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych dla pracodawców zatrudniających do 50 pracowników oraz wstrzymania obowiązku opłacania składek na PPK w firmach średnich i dużych. Również przesunięciu musi ulec termin wprowadzenia podatków o charakterze ryczałtowym, płatnych niezależnie od dochodowości firm, w tym podatku od sprzedaży detalicznej, podatku cukrowego, a także zawieszenia poboru tzw. podatku minimalnego, płaconego także w sytuacji kiedy firmy ponoszą straty. Obowiązki związane z wpisywaniem się firm do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, czy z prowadzeniem Bazy Danych Odpadowych w formie elektronicznej także powinny zostać wprowadzone w życie w późniejszym terminie.

Uważamy także, że niezbędne jest odroczenie terminów przewidzianych dla: sporządzenia sprawozdań finansowych za rok 2019; złożenia deklaracji CIT-8 za rok 2019; złożenia deklaracji MDR w zakresie schematów podatkowych; złożenia deklaracji IFT-2R; złożenia deklaracji VAT-7, VAT-8, VAT-9M, VAT-12 i plików JPK; rozliczenia z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska za 2019 r. oraz rozliczenia z tytułu opłaty produktowej za produkty za 2019 r. W sytuacji kryzysowej i ogromnego obciążenia przedsiębiorstw obecna sytuacją niezbędne staje się przesunięcie wszystkich obowiązków sprawozdawczych wobec GUS co najmniej do końca III kwartału 2020. Uwzględniając wyjątkową sytuację, w której znaleźli się przedsiębiorcy, należy, choćby czasowo, tj. w 2020 r. powrócić do możliwości stosowania kwartalnych rozliczeń podatku VAT przez wszystkich przedsiębiorców. Dodatkowo należy jak najszybciej uwolnić środki zablokowane na rachunkach VAT oraz wprowadzić rozliczanie podatku VAT metodą kasową.

Wspieramy także propozycje Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który wskazuje na potrzebę umożliwienia osobom bezrobotnym, które otrzymały dotację na założenie działalności gospodarczej (finansowanej zarówno ze środków unijnych, jak i krajowych) jej czasowego zawieszenia bez naruszania 12 miesięcznego wymogu jej prowadzenia. Ponadto należy znieść ograniczenia (np. ze względu na wiek czy płeć) dla beneficjentów każdego typu wsparcia finansowanego ze środków EFS oraz odstąpić od efektywności zatrudnieniowej, bądź wydłużenia okresu do badania efektywności zatrudnieniowej. Dodatkowo WUP słusznie wskazuje na możliwość zmiany sposobu realizacji szkoleń w ramach KFS (na formę e-learning lub za pośrednictwem video konferencji) oraz zwiększenie limitu w ramach KFS i zrezygnowanie z priorytetów Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej na wydatkowanie środków limitu KFS w 2020 r. Nie można zapomnieć o przedsiębiorstwach ekonomii społecznej (m.in. kawiarni, ośrodków kultury, przedszkoli, domów opieki), które zatrudniają osoby z niepełnosprawnościami a zmuszone zostały obecnie do zamknięcia lub ograniczenia działalności. W ich przypadku istotne jest dokonywanie refundacji wynagrodzenia z PFRON dla osób z niepełnosprawnościami na podstawie wniosku przedsiębiorcy z odejściem od obowiązku uprzedniego zapłacenia wynagrodzenia. Takie rozwiązanie nie powoduje uruchomienia dodatkowych środków z PFRON, ale nakierowane jest na poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw tego sektora poprzez zmianę okresową obecnie funkcjonujących zasad.

Postulujemy również odstąpienie od stosowania przepisów kodeksu karnego – skarbowego, w każdej sytuacji, w której ze względu na ograniczenia związane z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa w czasie obowiązywania stanu epidemicznego, nie zostały prawidłowo lub na czas wypełnione obowiązki podatkowe. Ważne będzie także nieobciążenie firm w tym okresie dodatkowymi kosztami i sankcjami. Co więcej należy rozważyć umożliwienie skorzystania z dodatkowych odliczeń kosztów ponoszonych w związku z epidemią koronawirusa, np. kosztów pracy zdalnej, dezynfekcji stanowisk pracy, itp. Jednocześnie apelujemy o zawieszenie kontroli podatkowych, kontroli celno – skarbowych i postępowań podatkowych na czas walki z COVID-19. Prowadzenie działalności w tak trudnym czasie nie powinno być dodatkowo paraliżowane przez czynności podejmowane przez służby skarbowe, zarówno przez wzgląd na dobro firmy, jak i zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa. Niezbędne są także regulacje w zakresie zawieszenia biegu terminów procesowych od momentu wprowadzenia stanu epidemicznego.

Zasadnym jest także włączenie przedsiębiorstw z sektora MŚP do udziału w produkcji w obszarze szeroko pojętej pomocy w zwalczaniu koronawirusa lub jego objawów, tj. produkty z zakresu: chemii, odzieży ochronnej, maseczek, dodatkowych łóżek, itp. Wnosimy o zawieszenie stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* i o kierowanie zamówień do firm lokalnych. Istotnym aspektem pozostaje utrzymanie transportu surowców/komponentów/produktów finalnych w celu eliminowania ryzyka zerwania łańcuchów logistycznych. Apelujemy także, aby spółki skarbu państwa nie zaprzestały współpracy z innymi firmami i realizacji zaplanowanych usług, wspierając tym samym branżę szczególnie dotkniętą epidemią, jak szkoleniowa, gastronomiczna, czy eventowa.

Kolejną ważną kwestią w obecnej sytuacji jest możliwość wyłączenia odpowiedzialności Zarządów, których podmioty zaprzestają regulowania zobowiązań (w okresie od marca, w rezultacie zakończonego układem, upadłością, likwidacją) z kodeksu spółek handlowych i prawa upadłościowego. Należy również wydłużyć okresy na zgłoszenie upadłości do 90 dni.

Szanowni Państwo,

Nasze organizacje powołały *Sztab Kryzysowy Pomorskich Przedsiębiorców*, w ramach którego odbywają się codziennie videokonferencje, wypracowywanie wspólnych stanowisk i apeli, działania na rzecz środowiska. Pozostajemy w bieżącym kontakcie ze zrzeszonymi w

naszych organizacjach przedsiębiorcami i znamy dobrze realia funkcjonowania mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstw w tej wyjątkowej sytuacji. Dlatego ponawiamy apel do władz zarówno szczebla centralnego jak i samorządowego, o podjęcie działań w zakresie swoich kompetencji, które realnie ustabilizują sytuację oraz zapewnią ochronę i złagodzenie negatywnych skutków w dłuższym okresie. Niezmiennie uważamy, że trzeba ograniczyć wszelkie ryzyka, obciążenia i obowiązki pracodawców, aby mogli oni skoncentrować się na przeciwdziałaniu zagrożeniom i skutecznie chronić swoje firmy oraz pracowników. Jednocześnie należy powstrzymać wszelkie planowane na ten rok zmiany legislacyjne, które mogłyby negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie przedsiębiorstw i ich sytuację finansową. **Ten kryzys dotyczy nas wszystkich, dlatego pozostajemy solidarni jako środowisko i jako obywatele, występując wspólnie zwłaszcza w obronie tych w najgorszej sytuacji i jednocześnie domagając się ochrony innych narażonych. Apelujemy do Państwa o połączenie działań i pilne interwencje we wskazanych obszarach.**

Z wyrazami szacunku,

Organizacje pracodawców z województwa pomorskiego:

- Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw,***
- Loża Gdańska Business Centre Club,***
- Pomorski Związek Pracodawców LEWIATAN,***
- Pracodawcy Pomorza,***
- Gdański Klub Biznesu,***
- Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza,***
- Kaszubski Związek Pracodawców,***
- Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA,***
- Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców,***
- Wojewódzkie Zrzeszenie Handlu i Usług,***
- Izba Rzemiosła I Przedsiębiorczości Pomorza Środkowego.***